

JUDAS

1:1-25

Een waarschuwing tegen dwaalleraren die Gods genade veranderen in een vrijbrief om te zondigen.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/judas/1-1-25

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Judas, de broer en dienstknecht van Jezus	3 min	4
2	Grootheid in de gemeente door te dienen	2 min	5
3	Geroepen, geheiligd en door God bewaard	2 min	6
4	Jezelf bewaren en op Gods kracht vertrouwen	2 min	8
5	Strijden voor het overgeleverde geloof	4 min	10
6	Petrus waarschuwde al voor deze dwaalleraren	2 min	12
7	Genade als excuus voor een zondig leven	3 min	13
8	De bewondering voor een zondig verleden	6 min	14
9	Genade verandert je karakter en gedrag	3 min	17
10	Supergenade als vrijbrief om te zondigen	2 min	19
11	God verloochenen door je gedrag	3 min	20
12	Israëls ongeloof na de bevrijding uit Egypte	3 min	22
13	De gevallen engelen en het boek Henoch	2 min	23
14	Judas gebruikt apocriefe boeken	2 min	24

15	Ongeïnspireerde verhalen als preekillustratie	4 min	26
16	Sodom en de zonde van de engelen	3 min	27
17	Sodom als voorbeeld van het eeuwige vuur	6 min	29
18	Michaël en het respect voor gezag	6 min	32
19	De weg van Kaïn, Bileam en Korach	2 min	35
20	Liefdemaaltijden en leiders zonder vrucht	3 min	36
21	De herkomst van Henochs profetie	5 min	38
22	Henochs aankondiging van het oordeel	2 min	40
23	De apostelen waarschuwen voor spotters	2 min	41
24	Jezelf opbouwen door te bidden in de Geest	4 min	42
25	Gods liefde in de gemeente bewaren	2 min	45
26	Mensen bereiken met ontferming en voorzichtigheid	3 min	46
27	Anderen redden zonder zelf besmet te raken	3 min	48
28	De slotzegen: God kan je bewaren	3 min	49
	Om verder te lezen		51

1

Judas, de broer en dienstknecht van Jezus

We bekijken het boek Judas, en ik zit in een wat lastige situatie, omdat we net samen 2 Petrus hebben doorgenomen. Daarin staat veel materiaal dat overeenkomt met Judas. Maar misschien zijn er mensen die de lezingen over 2 Petrus niet hebben beluisterd en alleen naar Judas willen luisteren. Dat betekent dat ik herhaling niet helemaal kan vermijden, want ik heb bij 2 Petrus veel over de dwaalleraren gesproken, en Judas gaat dezelfde dingen over hen zeggen. Ik zal dus op zijn minst een paar soortgelijke opmerkingen moeten maken voor degenen die alleen Judas willen bestuderen en de lezing over Judas van het internet willen downloaden. Ik ga echter geen inleiding op Judas geven, want ik heb al een inleiding gegeven op zowel 2 Petrus als Judas. Iedereen die naar deze studie luistert, kan die downloaden en beluisteren.

Zoals je weet, is Judas de broer van Jezus. Dat zegt hij zelf niet. Hij noemt zichzelf een dienstknecht van Jezus Christus en een broer van Jakobus. Maar in de Evangeliën worden vier broers van Jezus bij name genoemd. Jakobus was de oudste. Judas, Simon en Jozef waren de vier broers. En Hij had enkele zussen. We weten niet hoeveel, of hoe ze heetten. Jezus kwam dus uit een groot gezin, en Zijn broers Jakobus en Judas hebben uiteindelijk Bijbelboeken geschreven, hoewel ze tijdens Jezus' leven niet in Hem geloofden.

De Bijbel zegt in Johannes hoofdstuk 7:

Want ook Zijn broers geloofden niet in Hem.

JOHANNES 7:5

Maar in 1 Korinthe 15 wordt ons verteld dat Jezus na Zijn opstanding uit de doden aan Jakobus verscheen, Zijn oudste broer. Die geloofde daarna wel in Hem en heeft misschien een rol gespeeld bij het overtuigen van de andere gezinsleden. Want als we bij de dag van Pinksteren komen, slechts tien dagen nadat Jezus naar de hemel was

opgevaren, vijftig dagen na de opstanding, waren de moeder van Jezus en haar kinderen, de broers en zussen van Jezus, ook daar in de bovenzaal. Ze lijken dus na de opstanding tot geloof te zijn gekomen.

Waarschijnlijk noemt Judas zichzelf niet een broer van Jezus, deels uit nederigheid, deels misschien uit schaamte. Hij lijkt zich niet waardig te vinden om op die manier met Jezus verbonden te worden, aangezien hij niet eens een gelovige was geweest. Toen de andere discipelen Jezus volgden, was Judas sceptisch. Hij was pas laat tot geloof gekomen, en dat is misschien de reden waarom hij zichzelf niet de broer van Jezus noemt.

Bovendien zou in de vroege gemeente, waar Jezus als God wordt gezien, zeggen dat je Zijn broer bent kunnen overkomen alsof je een titel gebruikt die niemand zou mogen dragen. Ook al wist iedereen dat Judas en Jakobus de broers van Jezus waren. Niemand zou zichzelf de broer van Jezus moeten noemen, zelfs als hij dat is, want ze zouden hoe dan ook slechts halfbroers zijn. Ze hadden dezelfde moeder, maar een andere vader, omdat God de Vader van Jezus was.

2

Grootheid in de gemeente door te dienen

Het is interessant dat in de geschiedschrijving van Eusebius de nakomelingen van Jezus' broers terecht moesten staan voor een van de keizers die destijds de christenen vervolgden. Ik weet niet meer of het de nakomelingen van Judas waren of gewoon die van de broers van Jezus in het algemeen. Het waren, geloof ik, de kleinkinderen van de broers van Jezus, nadat de broers van Jezus waren gestorven. De keizer beschouwde de nakomelingen van de broers van Jezus als waarschijnlijke erfgenamen van de heerschappij over de kerk. De keizer nam aan dat deze mannen de aanvoerders van de kerk waren, omdat ze afstamden van Jezus' eigen broers.

Maar toen ze zagen dat hun handen vol eelt zaten en dat ze landarbeiders waren, lieten ze hen gaan. Ze dachten dat deze mannen niet erg invloedrijk waren. Maar het maakte indruk op hen dat mensen die daadwerkelijk door afstamming met Jezus Christus Zelf

verbonden waren, geen bevoorrecht leven in de gemeente leiden. Ze werden gerespecteerd, maar ze waren gewoon arbeiders zoals ieder ander.

Leiderschap in de gemeente is natuurlijk, zoals Jezus zei, dienen. De weg omhoog in het Koninkrijk van God loopt in de tegenovergestelde richting van de weg omhoog in welke menselijke instelling dan ook. Je gaat omlaag om omhoog te komen. Je gaat omlaag om te dienen, om groot te worden, want dat is wat Jezus deed. Hij was de grootste van allen, en Hij maakte Zichzelf de laagste van allen. Als je bedenkt dat Hij vanuit de hemel naar hier afdaalde, dan is dat werkelijk een enorme afdaling. Daarna ging Hij nog verder omlaag, zo staat er in Filippenzen 2:

En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, tot de kruisdood.

FILIPPENZEN 2:8

Christus is dus de hoogste Dienstknecht en de hoogste Heere, de Leider.

Jakobus en Judas zien zichzelf als dienstknechten van Jezus. Ze noemen zichzelf geen broers van Jezus. Zowel Jakobus als Judas noemt zichzelf in zijn brief een dienstknecht van Jezus Christus. En Judas zegt:

3

Geroepen, geheiligd en door God bewaard

Judas, een dienstknecht van Jezus Christus en broer van Jakobus, aan de geroepenen, die door God de Vader zijn geheiligd en die door Jezus Christus worden bewaard: mogen barmhartigheid en vrede en liefde voor u vermeerderd worden.

JUDAS 1:1-2

Net als in de brief van Petrus spreekt hij erover dat deze dingen voor je vermenigvuldigd worden.

Barmhartigheid en vrede en liefde zijn de eigenschappen die hij hun toewenst. Dit wijkt af van wat gebruikelijk is. Meestal is het genade en vrede. Hier wordt genade vervangen door barmhartigheid, en vervolgens wordt liefde toegevoegd. Dit zijn christelijke eigenschappen waarin hij zijn lezers graag ziet groeien. Hij beschrijft hen als:

degenen die geroepen zijn, door God de Vader geheiligd zijn en beschermd worden.

Ze zijn geroepen, geheiligd en bewaard. God roept je tot Jezus, en vervolgens heiligt Hij je, zet Hij je voor Zichzelf apart. Daarna bewaart Hij je in Christus. Hij bewaart je zolang je geloof hebt.

Denk aan wat Petrus zei in 1 Petrus 1:5. Hij zegt dat we:

U wordt immers door de kracht van God bewaakt door het geloof tot de zaligheid, die gereedligt om geopenbaard te worden in de laatste tijd.

1 PETRUS 1:5

We worden dus bewaard, maar dat gebeurt doordat we op Hem blijven vertrouwen. Mensen die Hem opzettelijk en opstandig verlaten en Zijn volgelingen niet meer willen zijn, kan Hij niet bewaren, omdat het iets wederzijds is. Het is een relatie. Als je een volwassen kind hebt dat niet thuis wil blijven, kun je het niet dwingen thuis te blijven. God kan mensen niet dwingen Hem trouw te blijven, maar Hij kan degenen bewaren die bij Hem willen zijn.

Deze bewarende kracht van God komt ook aan het einde van het boek naar voren, in vers 24, wanneer hij zegt:

Aan Hem nu Die bij machte is u voor struikelen te bewaren,

JUDAS 1:24

In tijden van beproeving en vervolging vragen christenen zich vaak af: 'Zal ik trouw kunnen blijven onder vervolging, onder beproeving, onder druk? Zal ik afvallen?' Judas zegt:

Nee, je wordt beschermd in Jezus Christus, en God kan ervoor zorgen dat je niet valt.

4

Jezelf bewaren en op Gods kracht vertrouwen

Maar hij zegt ook in vers 21:

bewaar uzelf in de liefde van God

JUDAS 1:21

Ik heb eens met een voorganger in Oregon gedebatteerd. We hielden een formeel debat in zijn kerkgebouw. Hij had me uitgedaagd. We debatteerden over het onderwerp eeuwige zekerheid. Een deel van dat debat staat trouwens op onze website. Het is niet helemaal opgenomen, maar het gedeelte dat is opgenomen staat op de website. Ik herinner me dat hij tijdens het debat zei: 'Nergens in de Bijbel staat dat je jezelf moet bewaren. God zal je bewaren.' Hij verdedigde natuurlijk een onvoorwaardelijke eeuwige zekerheid: als je eenmaal behouden bent, kun je op geen enkele manier meer afvallen. Hij zei dat de Bijbel niet van je vraagt dat je jezelf bewaart.

Ik dacht dat hij gewoon in het heetst van het debat een paar vrij bekende Schriftteksten vergat. Zoals deze, vers 21:

bewaar uzelf in de liefde van God

JUDAS 1:21

Of het laatste vers van 1 Johannes, dat zegt:

Lieve kinderen, wees op uw hoede voor de afgoden. Amen.

1 JOHANNES 5:21

Christenen moeten zichzelf voor bepaalde dingen bewaren. Dat wordt ons geboden. Maar Hij is in staat ons voor struikelen te bewaren. Het is duidelijk dat er in die relatie een wederkerigheid besloten ligt. Wij willen bij Hem blijven, en Hij helpt ons

daarbij. Hij stelt ons op bovennatuurlijke wijze in staat om niet af te vallen, zelfs onder vervolging.

We hadden het erover dat sommigen zich afvroegen of ze onder marteling stand zouden kunnen houden en Christus niet zouden verloochenen. Ik durf te zeggen dat je dat kunt als je daarvoor kiest. Dat betekent niet dat jij sterk bent. God is sterk. Wij hoeven geen kracht in te brengen. We hoeven alleen geloof in te brengen, kinderlijk geloof. Vertrouw gewoon op God. Petrus zei:

U wordt immers door de kracht van God bewaakt door het geloof tot de zaligheid, die gereedligt om geopenbaard te worden in de laatste tijd.

1 PETRUS 1:5

Judas spreekt er dus ook over hoe wij onszelf bewaren, maar God bewaart ons. Wij zorgen er gewoon voor dat we onder Gods zorg blijven. Dat betekent dat we op Hem blijven vertrouwen en dat we Hem niet verlaten. Wanneer we ons daartoe verbinden, geeft Hij ons alle kracht die nodig is om stand te houden tegen alles wat onze volharding op de proef kan stellen.

5

Strijden voor het overgeleverde geloof

In vers 3 zegt hij:

Geliefden, toen ik mij er met alle inzet toe zette u te schrijven over de gemeenschappelijke zaligheid, werd ik genoodzaakt u te schrijven met de aansporing om te strijden voor het geloof dat eenmaal aan de heiligen overgeleverd is. Want er zijn sommige mensen binnengeslopen, die tot dit oordeel al lang tevoren opgeschreven zijn, goddelozen, die de genade van onze God veranderen in losbandigheid,

JUDAS 1:3-4

Of 'licentiousness', zoals het hier staat. Staat er in de King James niet 'lasciviousness'? Daar ben ik aan gewend. Beide woorden zijn in het moderne Engels nogal ongebruikelijk. Het betekent gewoon morele losbandigheid.

Want er zijn sommige mensen binnengeslopen, die tot dit oordeel al lang tevoren opgeschreven zijn, goddelozen, die de genade van onze God veranderen in losbandigheid, en die de enige Heerser, God en onze Heere Jezus Christus, verloochenen.

JUDAS 1:4

Hij zei: 'Ik was eigenlijk druk bezig met het plan om jullie een brief over iets anders te schrijven, niet hierover. Ik was van plan jullie gewoon een vriendelijke brief te schrijven over ons gemeenschappelijke behoud.' Dat zou een opgewekte brief zijn geweest. We zijn allemaal behouden. We zijn allemaal gelukkig in Jezus. 'Ik wilde jullie een fijne brief schrijven om ons gemeenschappelijke behoud te vieren en jullie gewoon aan te moedigen ermee door te gaan.'

Maar hij zei: ‘Er gebeurde iets voordat ik de brief had verstuurd. Ik ontdekte dat er enkele valse leraren ongemerkt bij jullie waren binnengedrongen. Ik vond dat ik de brief die ik aan het schrijven was maar beter een andere richting kon geven. In plaats van een algemene, opgewekte brief over onze onderlinge gemeenschap moest het een ernstige waarschuwing worden, en iets om jullie te helpen het gevaar te vermijden van deze leraren die ongemerkt zijn binnengedrongen.’

Hij zegt:

Geliefden, toen ik mij er met alle inzet toe zette u te schrijven over de gemeenschappelijke zaligheid, werd ik genoodzaakt u te schrijven met de aansporing om te strijden voor het geloof dat eenmaal aan de heiligen overgeleverd is. Want er zijn sommige mensen binnengeslopen, die tot dit oordeel al lang tevoren opgeschreven zijn, goddelozen, die de genade van onze God veranderen in losbandigheid, en die de enige Heerser, God en onze Heere Jezus Christus, verloochenen.

JUDAS 1:3-4

‘Het geloof’ is een term die eenvoudig voor het christendom wordt gebruikt, het geloof. In de begintijd van de gemeente verwees geloof eenvoudig naar geloven in Christus en geloven in de christelijke leer. Maar later werd de term ‘het geloof’ gebruikt voor het geheel van geloofsovertuigingen van de christelijke gemeente. De theologische normen die in de tweede generatie christenen, of zelfs al eerder, min of meer waren komen vast te staan. Paulus spreekt in zijn latere brieven over het geloof. Judas verwijst naar het geloof. Je moet strijden voor het geloof, waarmee hij de orthodoxe, ware christelijke leer bedoelt die was komen vast te staan en nu eenvoudig werd samengevat als ‘het geloof’.

Er moest voor gestreden worden omdat iemand ertegen streed. Dat wil zeggen, in de gemeente probeerde iemand het ware christelijke geloof en de ware christelijke levenspraktijk te ondermijnen. Dus zei hij: „Ik zal jullie moeten aansporen om te strijden. Ik wilde geen brief over strijd schrijven, maar jullie zullen moeten strijden.

Jullie staan voor een strijd waarvan ik niets wist toen ik voor het eerst van plan was jullie te schrijven. Toen ik ervan hoorde, besepte ik dat mijn brief deze richting op zou moeten gaan.”

6

Petrus waarschuwde al voor deze dwaalleraren

Er staat dat zij lang geleden al waren aangewezen om dit oordeel te ondergaan.

Dit is zo'n uitspraak waar onze calvinistische vrienden graag op wijzen als een uitspraak over predestinatie: deze mensen waren lang geleden voorbestemd om zulke goddeloze mensen te zijn. Maar hij zegt niet dat zij vóór de grondlegging van de wereld voorbestemd waren, alsof God hen voorbestemd had. Hij zegt niet wie hen aangewezen heeft. Ik geloof dat we zullen ontdekken dat Petrus degene was die hen aanwees, hen identificeerde, in zijn brief dus.

Ik geloof dat Judas zal teruggrijpen op de tweede brief van Petrus, vooral het tweede hoofdstuk, waar Petrus had gewaarschuwd:

er zullen valse leraren onder jullie zijn.

Petrus spreekt hierover in de toekomstige tijd. Hij beschrijft die leraren uitvoerig, en Judas beschrijft deze valse leraren met dezelfde bijzonderheden die Petrus gebruikte. Het lijkt duidelijk dat Judas een soort preek tegen valse leraren gaat houden, met 2 Petrus hoofdstuk 2 als zijn tekst. Zoals predikers gewoonlijk de Schrift als tekst gebruiken, heeft hij de Schrift genomen die Petrus heeft geschreven.

Petrus waarschuwde dat die leraren zouden komen. Judas zegt dat ze er inmiddels zijn. Ze zijn binnengeslopen. Ze zijn hier. Ze waren lang geleden al aangewezen, kennelijk door de brief van Petrus. Petrus leek beslist dezelfde mensen aan te wijzen die hij hier beschrijft. Het betekent niet noodzakelijk dat zij vóór hun geboorte voorbestemd waren om valse leraren te zijn. Maar ze waren eerder al geïdentificeerd of aangewezen. Het hoeft dus geen verrassing te zijn dat ze gekomen zijn. We zijn hier enige tijd geleden voor gewaarschuwd.

7

Genade als excuus voor een zondig leven

Het zijn:

goddeloze mensen die de genade van onze God gebruiken als excuus om losbandig te leven.

De genade van God veranderen in morele laksheid, in moreel wangedrag, is iets wat niet in de eerste eeuw is opgehouden. Er zijn gemeenten waarvan het onderwijs over de genade van God in de praktijk hierop neerkomt. Hoewel deze gemeenten er niet noodzakelijk op uit zijn om slecht gedrag of zonde aan te moedigen, biedt hun theologie, zoals zij die onderwijzen, heel weinig grond om dat te verbieden. Ik denk dat ze hopen dat hun gemeenteleden zich zullen gedragen, maar ze hebben geen theologische basis om dat van hen te eisen. Want wat zij over genade leren, is dat genade betekent dat je niets hoeft te doen. Genade betekent dat alles van God komt. Genade betekent dat er in het christelijke leven geen werken aan te pas komen.

Genade is voor hen het tegenovergestelde van welke eisen aan moreel gedrag dan ook, want genade betekent dat je behouden wordt terwijl je het niet verdient. Sterker nog, hoe meer je zondigt, hoe minder je het verdient en hoe groter de genade. Want Paulus zei aan het einde van Romeinen hoofdstuk 5:

De wet echter kwam er nog bij opdat de overtreding zou toenemen, maar waar de zonde is toegenomen, daar is de genade meer dan overvloedig geweest,

ROMEINEN 5:20

Daarna stelde Paulus in Romeinen 6:1 de vraag:

Wat zullen wij dan zeggen? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade toeneemt?

ROMEINEN 6:1

Wat bedoelt hij met ‘er was genade in overvloed’? Wanneer de zonde verschijnt, valt Gods genade, Gods vergeving daarvan, veel sterker op. Als God mensen vergeeft die zich toch al behoorlijk goed gedragen, is het mooi dat Hij hun kleine zonden vergeeft. Maar als iemand een echte misdadiger is en Hij vergeeft die persoon net zo goed, dan schittert Zijn genade door het contrast veel sterker. Zoals een edelsteen helderder schittert als je hem tegen een donkere achtergrond plaatst, een donkere ondergrond, zo schittert de edelsteen van Gods genade sterker door het contrast met werkelijk duistere, zondige mensen die God vergeeft.

De Bijbel leert inderdaad dat God vergeeft, hoe duister je verleden ook is. Dat is het verbazingwekkende van Zijn genade. Genade betekent onverdiende gunst. Laten we eerlijk zijn, sommige mensen verdienen die heel duidelijk niet. We verdienen die allemaal niet, maar sommige mensen leiden gewoon een schandelijk, misdadig, zondig leven. Wanneer God hen vergeeft, zijn ze vaak trofeeën van genade. Sterker nog, meestal gaan ze als spreker allerlei gemeenten langs of schrijven ze een bestseller.

8

De bewondering voor een zondig verleden

„Van satanische hogepriester ben ik een christelijke komiek geworden.” Dat was Mike Warnke, maar zijn getuigenis bleek onwaar te zijn. Hij was geen satanische hogepriester; hij verkocht alleen maar veel boeken. Het is interessant dat de genade van God zo wordt opgehemeld dat mensen denken dat ze moeten liegen over hoe slecht ze waren, zodat hun verhaal geprezen zal worden. „Hoera, je was echt goddeloos! Je bent onze held omdat je een misdadiger bent.”

Toen ik pas in de bediening was, waren de meeste mensen in de Jezusbeweging natuurlijk hippies geweest en andere mensen die zich niets van het christendom hadden aangetrokken. Ze hadden een losbandig seksueel leven geleid, drugs gebruikt en van alles gedaan. Ik was de enige die ik kende die als jongere in de Jezusbeweging predikte en geen drugsverleden had. Ik had geen hippieverleden. Mijn achtergrond was die van een jeugdgroepleider bij de baptisten. Ik groeide heel braaf op, heel sullig, en dat is eigenlijk de reden waarom ik mijn haar liet groeien, zodat niemand het zou

weten. Dat klinkt als een grap, maar het is waar. Ik dacht: als deze mensen weten dat ik nooit drugs heb gebruikt, zullen ze nooit naar me luisteren, want iedereen die in die dagen tot behoud kwam, was een hippie.

Ik was nog maagd, had nooit drugs gebruikt, was nooit dronken geweest en had nooit iets heel slechts gedaan. Eerlijk gezegd had ik ook nooit iets heel goeds gedaan. Ik was gewoon nogal kleurloos totdat ik vervuld werd met de Geest. Maar waar het om gaat, is dat ik me vaak schaamde voor mijn getuigenis, omdat ik geen slechte jongen was geweest voordat ik tot geloof kwam. Alle anderen die ik kende, waren wel slecht geweest. Mensen gaven vroeger wat wij hun 'drugamonies' noemden. Je brengt een stel nieuwe christenen bij elkaar en ze hebben het allemaal over hoeveel doses lsd ze hadden genomen voordat ze christen waren, hoe vaak ze heroïne hadden gespoten of zoiets. Ze zaten bij elkaar en vergeleken dan als het ware hun sterke verhalen, die ze als trofeeën lieten zien, denk ik. Ik had nooit zoiets te vertellen.

Nu wenste ik eigenlijk niet dat ik die dingen had gedaan, maar ik wenste ergens wel dat het nooit ter sprake zou komen dat ik ze niet had gedaan. Daarom veranderde ik mijn uiterlijk van dat van een sullige baptistische jeugdleider naar dat van iemand uit de tegencultuur. Iedereen nam aan dat ik drugs gebruikte, dus ik hoefde niets te zeggen.

Ik herinner me een paar keer dat ik voor een groep mensen ging staan om mijn verhaal, mijn getuigenis, te vertellen. Dan zei ik: 'Ik zou mijn verhaal willen beginnen door jullie te vertellen dat ik, voordat ik christen was, bij de Hells Angels had gezeten. We hadden geroofd, verkracht en vermoord. Ik had verschillende politieagenten vermoord voordat ik christen was. Ik was zwaar verslaafd aan heroïne en zo ongeveer elke drug die je je maar kunt voorstellen. In het weekend was ik totaal van de wereld door allerlei drank, elke soort alcohol die ik maar te pakken kon krijgen. Ik weet niet meer hoeveel vrouwen ik zelfs maar in één weekend had. Ik was gewoon een totaal wrak. En toen kwam ik tot Jezus. Zo zou ik mijn verhaal willen beginnen, maar dat kan ik niet, want ik heb geen van die dingen gedaan.'

Daarna vertelde ik hun wat mijn echte verhaal was. Maar ik had het gevoel dat ik mijn verhaal zo moest beginnen, zelfs met die misleiding. Die onthulde ik al vrij snel: ik vertelde hun dat het niet waar was. Maar zij dachten: 'O, dit is een goed getuigenis.'

Deze man is het waard om naar te luisteren. Hij heeft heel veel drugs gebruikt. Hij was een echte misdadiger.' Zie je, in die omgeving eerden mensen degenen die het meest hadden gezondigd, omdat dat zo'n trofee van genade was.

Ik herinner me dat ik als baptist, nog voordat de Jezusbeweging begon, toen ik nog maar net een tiener was, een paar jongens van Teen Challenge in ons kerkgebouw hoorde spreken. Ze kwamen onze jeugdgroep toespreken. Het waren geen hippies. Het waren gewoon aan lagerwal geraakte drugsgebruikers die tot geloof waren gekomen via Teen Challenge, een christelijk werk dat een soort verslavingszorg biedt. Ze zagen er behoorlijk netjes uit, toch? Maar toen ze vertelden hoeveel drugs ze hadden gebruikt voordat ze tot geloof kwamen, dacht ik: 'Wauw, kan iemand zoveel drugs gebruiken en dan christen worden?'

Dit was vóór de Jezusbeweging, toen je je bij het horen van de getuigenissen van mensen bijna afvroeg of je wel christen kon worden zonder drugs te gebruiken. Maar ik weet nog dat ik erg onder de indruk was. Deze jongens waren heroïneverslaafden geweest en ze waren kapotgegaan. Hun leven was totaal verwoest. Door tot Christus te komen waren ze regelrecht uit de goot gered. Dat maakte indruk op mij als een beschermd opgegroeid baptistenjongetje. Om je de waarheid te zeggen, had ik toen ik een jaar of veertien was nog nooit iemand gekend die drugs had gebruikt.

Dus ik weet dat verhalen over een heel duister, zondig verleden en over de genade van God die vergeeft en herstelt, indruk maakten. In de Jezusbeweging onderwezen veel mensen het op deze manier, of wekten ze op de een of andere manier de indruk dat als je veel zonde hebt, de genade van God zoveel wonderbaarlijker en zoveel zichtbaarder is, en dat het God zo verheerlijkt. Daarom kon ik nauwelijks begrijpen waarom we er dan niet gewoon op uit zouden gaan en zondigen. Ik wist dat Paulus zei dat we dat niet moesten doen, en ik ben dat ook nooit gaan doen. Ik dacht alleen: hoe voeren we daar theologisch gezien argumenten tegen aan?

9

Genade verandert je karakter en gedrag

Welnu, het probleem is dat de genade van God in veel gevallen niet op een Bijbelse manier werd voorgesteld. Deze valse leraren over wie Judas spreekt, veranderen de genade van God in een vrijbrief voor onzedelijkheid. Zij leggen genade eigenlijk uit als toestemming om te zondigen. Bijna alsof het wenselijk is om te zondigen, zodat genade door het contrast mooi uitkomt. Maar dat is volgens mij het kleinste deel van genade in het Nieuwe Testament. Genade is niet alleen Gods onverdiende gunst. Genade is Gods eigen natuur die ons wordt gegeven, zodat we meer op Hem gaan lijken. En Paulus zegt:

En God is bij machte elke vorm van genade overvloedig te maken in u, zodat u, wanneer u in alles altijd al het nodige bezit, overvloedig kunt zijn in elk goed werk.

2 KORINTHE 9:8

zei Paulus.

Genade is niet alleen Gods welwillende houding tegenover mensen die het niet verdienen. Gelukkig is het dat wel, maar dat is het kleinste deel. Zodra je vergeven bent, wat we gewoonlijk beschouwen als wat genade doet — je wordt vergeven, hoewel je dat niet verdient — geeft Hij je nu genade. En

Hij echter geeft des te meer genade. Daarom zegt de Schrift: God keert Zich tegen de hoogmoedigen, maar aan de nederigen geeft Hij genade.

JAKOBUS 4:6

En je moet een leven vol genade leiden, net zoals Jezus dat deed.

De genade van God is niet simpelweg een toegangsbewijs of een vergunning om slecht te leven en naar de hemel te gaan wanneer je daarmee klaar bent. Het is een oproep om te leven en op God te gaan lijken in je gedrag, in je waarden, in je gewoonten, in je

spreken. Denk eraan dat Paulus zei:

Laat er geen vuile taal uit uw mond komen, maar wel iets goeds, wat nuttig is tot opbouw, opdat het genade geeft aan hen die het horen.

EFEZE 4:29

Dat zei hij in Efeze 4. In Kolossenzen zegt hij:

Laat uw woord altijd aangenaam zijn, met zout smakelijk gemaakt, opdat u weet hoe u iedereen moet antwoorden.

KOLOSSENZEN 4:6

[Vertalersnoot: de Engelse vertaling die de spreker gebruikt, heeft hier ‘with grace’, ‘met genade’, waar de HSV ‘aangenaam’ heeft. Daarop sluit zijn uitleg over genade aan.]

Genade is een karaktereigenschap die naar buiten komt wanneer je spreekt en wanneer je handelt en met anderen omgaat. En natuurlijk betekent het ook dat je mensen die je kwetsen, vergeeft, net zoals God jou heeft vergeven. Dat doet genade. Dat is genadig zijn, vervuld zijn met genade.

De leraren maken genade los van dit gedeelte over verandering: veranderen wie je bent, veranderen hoe je leeft. Ze spreken alleen over de genade van God als dat gedeelte dat inhoudt dat God je vergeeft, ook al zondig je. Dat is genade. Als dat alles is wat mensen over genade leren — en dat is niet alles wat de Bijbel erover zegt, maar in veel gevallen is het alles wat sommige predikers zeggen — dan maakt dat de genade van God in wezen tot een vrijbrief om te zondigen. En met zo'n opvatting van genade wordt het moeilijk om nog theologische argumenten tegen zondigen te vinden. Judas zei dat het valse leraren zijn die dat zo verdraaien.

10

Supergenade als vrijbrief om te zondigen

Eerlijk gezegd is er één persoon — ik zal zijn naam niet noemen. Hij is een leraar in Texas, en je kent hem waarschijnlijk niet. Hij is niet een van de beroemde leraren. Er zijn heel wat predikanten in Texas. Ik kan wel een paar mensen bedenken van wie je misschien denkt dat ik hen bedoel, maar die bedoel ik niet. Dit is iemand die nu niet erg bekend is, maar in de jaren zeventig behoorlijk bekend was. Hij onderwees een leer die hij supergenade noemde. Hij meende dat hij een betere openbaring van genade had dan anderen, en hij onderwees supergenade.

Hij had een soort sekteachtige aanhang. Hij was een militair, een gepensioneerde militair, of misschien was hij niet eens gepensioneerd. Hij beweerde dat hij het Griekse Nieuwe Testament beter kende dan wie ook, en dat hij dingen over genade had ontdekt die andere mensen niet weten. In wezen lijkt het erop dat hij onderwees dat wanneer je het niveau van supergenade bereikt, dat betekent dat je alles kunt doen wat je wilt, en zelfs kunt zondigen.

Ik weet dat er een groep volgelingen van hem was in Santa Cruz, waar ik woonde. En er was nog een groep van hen in een andere plaats die ik eens bezocht. Ik kwam deze mannen tegen die volgelingen van deze man waren. Stuk voor stuk vloekten ze, rookten ze en bedreven ze ontucht. Ze waren zo ongeveer zo werelds als een mens maar kan zijn. En toch waren ze er trots op. Ze waren er trots op dat ze beter dan wie ook begrepen wat genade inhield. Maar voor hen was genade gewoon een vrijbrief om te zondigen.

Die leraar voldoet volgens mij aan de beschrijving van de valse leraren voor wie Judas waarschuwt. Daarom zou zijn waarschuwing aan zijn oorspronkelijke lezers in de eerste eeuw ook op veel leraren in onze tijd van toepassing zijn. En er staat dat ze daarmee:

11

God verloochenen door je gedrag

zij verloochenen de enige Heerser, God

JUDAS 1:4

Dit is het einde van vers 4.

en onze Heere Jezus Christus,

JUDAS 1:4

Ze verloochenen God.

Naar alle waarschijnlijkheid zeiden ze niet dat er geen God is. Dat is één manier om God te verloochenen, zoals een atheïst dat doet. Maar waarschijnlijk verloochenden ze God in een andere zin, op de manier waarover Paulus spreekt in Titus hoofdstuk 1. In Titus hoofdstuk 1 heeft Paulus het ook over bepaalde valse leraren, andere dan degenen over wie Judas spreekt. Een andere situatie, een andere tijd. Maar in Titus hoofdstuk 1, vers 16, wanneer hij spreekt over deze valse leraren voor wie Paulus waarschuwt, zegt hij:

Zij belijden dat zij God kennen, maar zij verloochenen Hem met hun werken, aangezien zij verfoeilijk zijn en ongehoorzaam en tot elk goed werk ongeschikt.

TITUS 1:16

Dat wil zeggen, in hun gedrag.

Deze mensen belijden met hun mond dat ze God kennen. Ze beweren christenen te zijn, maar hun werken verloochenen Hem. Jezus zei:

Maar wie Mij verloochenen zal voor de mensen, die zal Ik ook verloochenen voor Mijn Vader, Die in de hemelen is.

MATTHEÛS 10:33

En wat denk je dat voor Hem zwaarder weegt: dat je Hem met je woorden verloochent of met je werken? Wat is beter? Het maakt niet uit. Hem op de ene of de andere manier verloochenen is verloochening.

Je kunt wel zeggen dat je een volgeling van Jezus bent, maar als je werken bewijzen dat je dat niet bent, dan beweer je ten onrechte bij Hem te horen, en iedereen weet dat je dat doet. Het is zelfs des te erger omdat ze weten dat je zegt dat je een christen bent. Het versterkt bij hen alleen maar de gedachte: 'Christenen, het zijn allemaal huichelaars. Ze hebben mooie praatjes, maar ze leven allemaal net zoals iedereen. Geen haar beter. Ze zijn niet beter dan wie dan ook.' Je kunt Jezus dus verloochenen en God verloochenen zonder dat met woorden te doen. Dit betekent niet dat deze valse leraren zeiden: 'Er is geen God. Laten we ophouden christenen te zijn.' Ze waren in de gemeente en lieten hun invloed daar heimelijk gelden. Atheïsme zal waarschijnlijk niet zo gemakkelijk voet aan de grond krijgen in de gemeente. Maar een leer die de genade van God tot een vrijbrief maakt, zou heel goed voet aan de grond kunnen krijgen. Het is een verloochening van God. Ze moedigt mensen aan om ongehoorzaam te zijn en met hun werken God te verloochenen, en met hun werken de heerschappij van Christus te verloochenen.

12

Israëls ongeloof na de bevrijding uit Egypte

In vers 5 staat:

Maar ik wil u eraan herinneren — u weet dit eens en voorgoed — dat de Heere, nadat Hij het volk uit het land Egypte verlost had, vervolgens hen die niet geloofden, te gronde heeft gericht. En de engelen die hun oorspronkelijke staat niet hebben bewaard, maar hun eigen woonplaats verlaten hebben, heeft Hij voor het oordeel van de grote dag met eeuwige boeien in de duisternis in verzekerde bewaring gesteld. Evenzo is het met Sodom en Gomorra, en de steden eromheen, die op dezelfde wijze als zij hoererij bedreven hebben en ander vlees achterna zijn gegaan. Zij liggen daar als een waarschuwend voorbeeld, doordat zij de straf van het eeuwige vuur ondergaan.

JUDAS 1:5-7

Met ‘het volk’ in vers 5 wordt Israël bedoeld.

Deze drie voorbeelden, zegt hij, die verhalen kennen jullie. Ik zal jullie eraan herinneren dat jullie het al weten. Jullie weten dit; jullie kennen deze verhalen. Ze zijn bekend. Maar laat me jullie eraan herinneren dat de Israëlieten behouden waren toen ze uit Egypte kwamen. Ze waren uit Egypte gered. Ze waren slaven geweest, net zoals jullie slaven van de zonde waren. Ze trokken door de Rode Zee en werden daaruit gered, net zoals jullie gered zijn door door het water van de doop heen te gaan.

Judas trekt niet al die parallellen, maar Paulus doet dat ergens anders wel, in 1 Korinthe 10. Hij vertelt hoe de Joden die uit Egypte kwamen, in de Rode Zee gedoopt werden, in het water. Ze werden gedoopt in de wolk, wat te vergelijken zou zijn met de

doop met de Heilige Geest. Paulus heeft het in 1 Korinthe 10 over dingen die Israël meemaakte toen ze uit Egypte kwamen en die lijken op het christelijke leven. Judas volgt hier dezelfde gedachtegang. Deze mensen waren behouden. Maar er staat:

De Heer heeft het volk uit Egypte gered, maar heeft daarna degenen die niet geloofden omgebracht.

Mozes had met een stel opstandelingen te stellen, en slechts een klein overblijfsel van degenen die uit Egypte kwamen, bleef God werkelijk trouw. Slechts twee van hen bleven daadwerkelijk lang genoeg leven om veertig jaar later het Beloofde Land binnen te gaan. Zelfs Mozes ging er niet binnen. Maar het punt hier is dat er ongeveer drie miljoen Joden met Mozes uit Egypte kwamen. Twee van hen waren veertig jaar later nog in leven om het Beloofde Land binnen te gaan. De rest werd weggevaagd vanwege hun opstand tegen God. Hij zegt: 'Laat deze mensen jullie er niet toe brengen hetzelfde te doen. Jullie zijn behouden, maar sla niet de weg in waardoor God jullie zou moeten vernietigen en daartoe ook zou willen overgaan.'

13

De gevallen engelen en het boek Henoch

Hij zegt:

De engelen die niet binnen hun eigen gebied bleven maar hun woonplaats verlieten, houdt Hij met eeuwige ketenen vast in het donker, tot het oordeel op de grote dag.

We kwamen ditzelfde voorbeeld tegen in 2 Petrus hoofdstuk 2 en vers 4, waar staat:

Want als God de engelen die gezondigd hebben, niet gespaard heeft, maar hen in de hel geworpen en overgegeven heeft aan de ketenen van de duisternis om tot het oordeel bewaard te worden;

2 PETRUS 2:4

Toen we 2 Petrus bespraken, heb ik gezegd dat we niet precies weten waar hij hier naar verwijst. Er staat in het Oude Testament geen verhaal over engelen die vallen, hoewel het Nieuwe Testament het op twee plaatsen noemt, hier en in 2 Petrus. Maar 2 Petrus en Judas houden verband met elkaar. Judas gebruikt vrijwel zeker 2 Petrus als bron voor zijn preek. Daarom komen deze twee verwijzingen er eigenlijk op één neer: de verwijzing van Petrus.

Er zijn vragen over waar hij naar verwijst, maar de meeste geleerden zouden het erover eens zijn dat hij naar iets in het boek Henoch verwijst. 1 Henoch vertelt over engelen die neerdaalden en met vrouwen trouwden in de dagen vóór de zondvloed. We weten wel dat de Bijbel, Genesis hoofdstuk 6, zegt:

dat Gods zonen de dochters van de mensen zagen dat zij mooi waren, en zij namen zich vrouwen uit allen die zij uitgekozen hadden.

GENESIS 6:2

Het boek Henoch, dat duizenden jaren later geschreven is, beweert inderdaad dat de zonen van God engelen waren. Maar het boek Henoch is niet door Henoch geschreven. Het is helemaal niet door een geïnspireerde schrijver geschreven. Het is gewoon een religieus boek, geschreven door een man met wat religieuze ideeën. Maar omdat de Joden en christenen het boek Henoch veel lazen, konden er voorbeelden aan ontleend worden.

14

Judas gebruikt apocriefe boeken

Terwijl we Judas doornemen, zal ik jullie minstens drie keer, zo niet vaker, erop moeten wijzen dat Judas zich beroept op het getuigenis van wat we apocalyptische, apocriefe literatuur noemen. Het is apocalyptisch, maar apocrief is er het betere woord voor. Apocrief betekent verborgen. De rooms-katholieke Bijbel bevat een aantal

boeken die de protestantse Bijbel niet bevat. Die worden de apocriefen genoemd. Ze hebben ongeveer zeven boeken in hun Oude Testament die niet in het protestantse Oude Testament staan, en wij noemen die de apocriefe boeken.

Maar er zijn nog meer apocriefe boeken die noch de katholieken, noch de protestanten in hun Bijbel hebben. Henoch is daar één van. De katholieken hebben Henoch niet in hun Bijbel. De protestanten evenmin. Maar het is een apocrief boek, een religieus boek dat door Joodse schrijvers over religieuze onderwerpen geschreven is, maar niet geïnspireerd is. Het werd veel gelezen tot opbouw. En Judas verwijst twee keer naar Henoch alsof het gezaghebbend is. Eén van die plaatsen lijkt hier te zijn, waar hij het heeft over de engelen die zondigden. De andere plaats staat verderop in de brief, waar hij Henoch daadwerkelijk citeert in vers 14. Daar zegt hij:

Ook over hen heeft Henoch, de zevende vanaf Adam,
geprofeteerd, toen hij zei: Zie, de Heere is gekomen met Zijn
tienduizenden heiligen,

JUDAS 1:14

En hij citeert hem. Dat komt daadwerkelijk uit het boek 1 Henoch. Henoch is dus geen Bijbelboek, geen geïnspireerd boek. En toch citeert Judas hem één keer en zinspeelt hij nog een andere keer op hem.

Dan is er nog een ander apocrief boek dat geen deel uitmaakt van de Schriften, waarnaar hij verwijst. Verderop zegt hij in vers 9:

Michaël, de aartsengel, echter durfde, toen hij met de duivel
redetwistte en een woordenwisseling had over het lichaam van
Mozes, geen lasterlijk oordeel tegen hem uit te brengen, maar
zei: Moge de Heere u bestraffen!

JUDAS 1:9

Deze strijd van de aartsengel Michaël met satan over het lichaam van Mozes staat niet in de Bijbel. Het staat wel in een ander boek. Het staat in een boek dat de Hemelvaart van Mozes heet, nog een Joods apocrief boek dat niet geïnspireerd is.

15

Ongeïnspireerde verhalen als preekillustratie

Nu zijn Henoch en de Hemelvaart van Mozes geen geïnspireerde boeken, en toch citeert Judas eruit alsof ze gezaghebbend zijn. Dit gebruik van de apocriefe boeken door Judas is een van de redenen waarom zijn boek lange tijd buiten de Bijbel werd gehouden. Je herinnert je dat ik je vertelde dat Judas pas tegen het jaar 400 werd aanvaard als een boek dat tot de Schriften van het Nieuwe Testament behoorde. En een van de grootste bezwaren was zijn gebruik van deze apocriefe werken. Uiteindelijk werd hij natuurlijk in de Bijbel opgenomen. Hoe zijn ze hier dan overheen gekomen? Hoe zijn ze over dit probleem heen gekomen, dat zo lang zo'n probleem was?

Ik weet eerlijk gezegd niet hoe ze hierover hebben gediscussieerd in het jaar 397 na Christus, toen ze uiteindelijk besloten hem op te nemen, want ik heb geen verslagen van hun vergaderingen. Maar ik zal je vertellen waarom ik het zou aanvaarden: om dezelfde reden waarom ik 2 Petrus aanvaard, die ook naar Henoch verwijst. En ik heb dit gezegd toen we het over 2 Petrus hadden: het is heel gebruikelijk dat predikers niet alleen de Bijbel citeren, maar ook andere religieuze literatuur, als die bij hun preken past. Predikers citeren vaak iets wat niet geïnspireerd is, zelfs niet waar is, maar wat zo bekend is dat de luisteraars ook weten dat het niet geïnspireerd is, niet waar is. Maar ze kennen het als literatuur.

Ik herinner me dat iemand eens een preek hield over hoe moeilijk het is om van de schuld van de zonde af te komen. Hij vertelde hoe Lady Macbeth, nadat ze had samengespannen om haar man te doden, het gevoel had dat ze altijd zijn bloed aan haar handen had. Ze probeerde voortdurend haar handen te wassen, maar ze kon het schuldgevoel nooit van haar handen afwassen. Dit werd verteld alsof iedereen het verhaal kent. Het komt natuurlijk uit een toneelstuk van Shakespeare dat niet waargebeurd is. Maar dat zou je niet geweten hebben als je iemand was die het verhaal van Macbeth niet kende. Als je een bezoeker uit een volkomen andere cultuur was en naar een preek luisterde, zou je zeggen: 'Wie is die Lady Macbeth die dit heeft gedaan?' Het verhaal wordt verteld alsof het waar is, omdat de prediker weet dat zijn publiek weet dat het niet waar is. Hij weet dat het populaire literatuur is.

Ik heb eerder gezegd dat mensen vaak voorbeelden voor hun preken halen uit De Christenreis of De kronieken van Narnia, of uit allerlei boeken die populaire religieuze fictie zijn. Die zijn namelijk zo bekend dat van de meeste mensen in hun publiek wordt verwacht dat ze die verhalen kennen, en ze bevatten goede dingen om de preek te illustreren. Het verhaal van Lady Macbeth, die de schuld niet van haar handen kan wassen, is een heel goed voorbeeld voor een preek over hoe moeilijk het is om van de schuld op je geweten af te komen. Het verhaal is niet waar, maar het blijft een heel goed voorbeeld. Waarom niet? Waarom zou je zoiets niet gebruiken?

En zo denk ik ook dat de verhalen in het boek Henoch en in de Hemelvaart van Mozes, die Judas gebruikt, gewoon tot de populaire christelijke fictie behoorden. En iedereen wist dat het christelijke fictie was. Maar hij verwijst ernaar omdat het goede voorbeelden zijn, illustraties voor zijn preek, voor wat hij wil doen. Daarom moet je niet denken dat Judas, door deze apocriefe werken te citeren, op de een of andere manier onderschrijft dat ze in de canon van de Schrift moeten worden opgenomen. En het betekent niet dat hij zich erin vergist. Het betekent alleen dat hij deze verhalen kende. Zijn luisteraars kenden deze verhalen. Iedereen kende deze verhalen in die tijd. En het zijn goede verhalen om zijn punt duidelijk te maken, dus gebruikt hij ze. Het is niet nodig om aan te nemen dat hij dacht dat ze waar waren, of dat ook maar iemand van zijn lezers dat dacht.

16

Sodom en de zonde van de engelen

Dus nadat hij de engelen heeft genoemd die hun eigen domein niet hebben behouden, zegt hij in vers 7:

Evenzo is het met Sodom en Gomorra, en de steden eromheen, die op dezelfde wijze als zij hoererij bedreven hebben en ander vlees achterna zijn gegaan. Zij liggen daar als een waarschuwend voorbeeld, doordat zij de straf van het eeuwige vuur ondergaan.

JUDAS 1:7

Op dezelfde manier als wat? Als de engelen? Veel mensen denken dat hij dat zegt. We zullen zien welke gevolgen dat heeft.

Nu lijkt de formulering terug te verwijzen naar de gevallen engelen. Sommigen hebben er een punt van gemaakt dat Judas zegt dat de zonde van Sodom en Gomorra, het seksueel najagen van de verkeerde partners, in wezen het najagen van vreemd vlees, lijkt op wat de engelen deden. Omdat hij de seksuele verdorvenheid van Sodom en Gomorra vergelijkt met het gedrag van de engelen die zondigden, zeggen velen daarom: 'Zie je wel, Judas vertelt ons dat de zonde van de engelen een seksuele zonde was, net als de zonde van Sodom en Gomorra. Het was dat ze de verkeerde partners najoegen: zonen van God die dochters van mensen najoegen.'

Het is mogelijk dat Judas dat zegt, aangezien hij waarschijnlijk verwijst naar het boek Henoch. Dat vertelt dat verhaal inderdaad op die manier, alsof de engelen menselijke partners achternagingen. Bedenk dat de Bijbel zelf niet zegt dat dit ooit is gebeurd. De Bijbel vertelt wel een verhaal dat vager is, en dat Henoch op die manier heeft uitgelegd. Wat de Bijbel in Genesis 6 eigenlijk zegt, is:

dat Gods zonen de dochters van de mensen zagen dat zij mooi waren, en zij namen zich vrouwen uit allen die zij uitgekozen hadden.

GENESIS 6:2

Als met de zonen van God engelen worden bedoeld, dan heeft Henoch gelijk. Maar niet iedereen denkt dat het over engelen gaat. Dat zou kunnen. Maar Henoch geeft eenvoudig zijn interpretatie, en Petrus en Judas citeren Henoch. Als hij Henoch citeert, dan gaat het inderdaad over seksueel wangedrag van de engelen. Daarom kan de vergelijking met Sodom en Gomorra precies zo nauwkeurig zijn.

Aan de andere kant, wanneer hij zegt:

op dezelfde manier kan hij het in algemene zin bedoelen. Zoals de engelen die zondigden werden gestraft, zo werden ook Sodom en Gomorra, die zondigden, gestraft. De overeenkomst met hen zit niet in hun specifieke zonden, maar in het

feit dat ze er niet mee wegkwamen. In het feit dat ze zondigden en vervolgens werden geoordeeld.

17

Sodom als voorbeeld van het eeuwige vuur

Er staat dat zij, vers 7:

Zij liggen daar als een waarschuwend voorbeeld,

JUDAS 1:7

En:

doordat zij de straf van het eeuwige vuur ondergaan.

JUDAS 1:7

Er staat dat wat er met Sodom en Gomorra is gebeurd een voorbeeld is voor andere zondaars om op hun hoede te zijn, om niet dezelfde weg te gaan als zij. Wat was er bij dit oordeel te zien?

Evenzo is het met Sodom en Gomorra, en de steden eromheen, die op dezelfde wijze als zij hoererij bedreven hebben en ander vlees achterna zijn gegaan. Zij liggen daar als een waarschuwend voorbeeld, doordat zij de straf van het eeuwige vuur ondergaan.

JUDAS 1:7

Eeuwig vuur klinkt als de hel. Maar het probleem is: als deze mensen in de hel zijn, wie kan hen dan zien? Hoe kan dat een voorbeeld zijn? Hoe zou een zondaar kunnen toekijken en zeggen: 'O, die mensen zijn in de hel'? Je zou dat op geloof moeten aannemen. En mensen die zulke dingen op geloof aannemen, zijn gewoonlijk niet degenen die we proberen te bereiken om hen van hun ongelovige levenswijze af te

brenghen. Het lijkt erop dat de uitspraak dat zij een voorbeeld zijn, betekent dat wat er zichtbaar met hen is gebeurd als voorbeeld dient voor andere zondaars. Die zouden kunnen denken dat ze met zulke dingen weg kunnen komen.

God liet iedereen zien dat dat niet kan. Hij vernietigde Sodom en Gomorra en onderwierp hen aan eeuwig vuur. Maar dan zou dat een verwijzing zijn naar het zichtbare vuur dat uit de hemel kwam. Het vuur en de zwavel die de stad verteerden en die er nu niet meer zijn. Waarom zou het dan eeuwig vuur worden genoemd? Dat is iets waar veel mensen zich het hoofd over hebben gebroken. Maar het volstaat hier te zeggen dat hij het moet hebben over het zichtbare vuur dat Sodom en Gomorra vernietigde. Om te beginnen zijn zij immers nog niet in de hel. Ze zijn in elk geval nog niet in de poel van vuur, het eeuwige vuur, want dat is nog niet gebeurd. Pas na de opstanding zullen de goddelozen in de poel van vuur worden geworpen.

De mensen van Sodom en Gomorra zouden in Hades kunnen zijn. Maar nergens in de Bijbel wordt gezegd dat Hades eeuwig is. Hades is tijdelijk. Hades zal in de poel van vuur worden geworpen volgens Openbaring hoofdstuk 20, vers 14, geloof ik. Daar staat:

En de dood en het rijk van de dood werden in de poel van vuur geworpen. Dit is de tweede dood.

OPENBARING 20:14

Hades is dus niet blijvend. Hades is geen eeuwig vuur. En er is nog niemand in de poel van vuur, omdat Jezus nog niet is teruggekomen en het oordeel nog niet heeft gehouden. Daarna zullen mensen daarheen gaan.

In welke zin hebben Sodom en Gomorra dan de straf van het eeuwige vuur ondergaan? Judas moet bedoelen dat het vuur en de zwavel die uit de hemel kwamen zelf eeuwig vuur waren. Dat betekent niet dat het nog steeds brandt, maar het komt van God, en God is eeuwig. In Hebreëen 12 staat:

Want onze God is een verterend vuur.

HEBREEËN 12:29

En Hij is ook eeuwig. Zijn toorn is als een vuur, en Hij is eeuwig. Het komt dus uit een eeuwige bron.

Wat tegen Sodom en Gomorra opvlamde en hen verteerde, was een klein vonkje van dat eeuwige vuur van Gods toorn, dat nog niet algemeen openbaar is geworden. Maar dat was als een kleine openbaring ervan, die neerkwam en hen vernietigde. Met andere woorden, eeuwig zou in dit geval zoiets betekenen als ‘van God’.

Het woord aionios is het Griekse woord dat hier wordt gebruikt. Er zijn veel kenners van het Grieks die zeggen dat aionios een Grieks woord is dat eigenlijk alleen op God betrekking heeft. Als iets aionios wordt genoemd, moet dat betekenen dat het van God komt. Het zegt niet noodzakelijkerwijs echt dat het eeuwigdurend is. Het is eenvoudig van goddelijke oorsprong. Nu is dit maar een van verschillende betekenissen van aionios, en we kunnen er niet zeker van zijn dat het in de Schrift altijd dit betekent. Maar hier lijkt het dat te betekenen. Dit is vuur van God. Het is eeuwig vuur. Het is aionios vuur. Het is vuur van goddelijke oorsprong. Maar het betekent niet noodzakelijkerwijs dat het voor altijd brandt. Hoewel wij bij het woord eeuwig daaraan denken, is dat niet wat het Griekse woord aionios noodzakelijkerwijs betekent. Eeuwig is daarom niet noodzakelijkerwijs een heel goede vertaling. Het is een heel gebruikelijke vertaling. In onze Engelse Bijbel wordt aionios heel vaak vertaald als ‘eternal’ of ‘everlasting’, eeuwig of eeuwigdurend. Helaas vertellen geleerden ons dat dat eigenlijk maar één mogelijke betekenis van het woord is, en dan nog alleen in sommige gevallen. Maar meestal betekent het iets anders.

Het is dus een beetje verwarrend om te lezen dat dit eeuwig vuur is dat Sodom en Gomorra verteerde. Maar als we aionios hier, eeuwig, opvatten als goddelijk of van goddelijke oorsprong, dan was het een vuur van God. Dat is alles wat er hier over wordt gezegd. Zo is dat ook vergelijkbaar met degenen die geoordeeld werden: de engelen die zondigden, de Israëlieten die zondigden en de mensen die in Sodom en Gomorra zondigden.

18

Michaël en het respect voor gezag

Vers 8:

Niettemin bezoedelen deze dromers ook nu op dezelfde wijze hun lichaam en zij verwerpen het gezag en lasteren al wat eer toekomt.

JUDAS 1:8

Dit komt bijna woordelijk uit 2 Petrus 2.

Michaël, de aartsengel, echter durfde, toen hij met de duivel redetwistte en een woordenwisseling had over het lichaam van Mozes, geen lasterlijk oordeel tegen hem uit te brengen, maar zei: Moge de Heere u bestraffen!

JUDAS 1:9

Nogmaals, ik zei al dat dit verhaal over deze strijd tussen Michaël en satan uit een boek komt dat *The Assumption of Moses* heet. Dat is geen geïnspireerd boek. Het maakt geen deel uit van de Bijbel. Het verhaal staat niet in de Bijbel. Misschien is het nooit gebeurd. Het zou heel goed een mythe kunnen zijn, maar het is niettemin een goede illustratie uit de religieuze literatuur die verduidelijkt wat hij bedoelt. Misschien bevestigt hij hiermee net zomin dat dit waar is als een predikant bevestigt dat Lady Macbeth echt heeft bestaan wanneer hij die illustratie gebruikt die ik eerder gaf. Het is gewoon een heel goed voorbeeld van het punt dat hij maakt.

In de religieuze literatuur, waar een verhaal staat over Michaël die zelfs met satan zelf strijdt, laat Michaël zich niet eens geringschattend over satan uit. Hij behandelt hem met waardigheid. Niet dat satan goed is, maar satan heeft een rang. Hij erkent dat satan een rang heeft die vergelijkbaar is met die van hemzelf, zo lijkt het. In plaats van satan dus vanuit de hoogte toe te spreken, wat Michaël blijkbaar niet kan doen, zegt hij:

Moge de Heer je terechtwijzen.

Met andere woorden, hij spreekt niet alsof hij beter is dan de duivel — hoewel hij moreel gezien zeker beter is — alsof hij boven de duivel in rang staat. Zo gedraagt hij zich niet. Hij spreekt gewoon alsof hij wil zeggen: God staat boven ons allebei in rang.

Dat zou erop neerkomen dat je zegt: als je vindt dat je kritiek moet leveren op iemand die op hetzelfde niveau staat als jij, dan is er geen reden om diegene vanuit de hoogte toe te spreken alsof jij hoger staat dan hij. Zelfs Michaël deed dat niet bij satan.

Michaël en satan lijken blijkbaar redelijk aan elkaar gewaagd te zijn, want in het boek Openbaring voeren Michaël en zijn engelen oorlog tegen de duivel en zijn engelen. Hoewel Michaël in Openbaring hoofdstuk twaalf, vers zeven tot en met negen wint, lijkt het een langdurige strijd te zijn. Het lijkt erop dat het een tijd duurt voordat hij wint. Het is niet alsof het een gemakkelijke overwinning is. Michaël heeft in de algehele rangorde waarschijnlijk ongeveer dezelfde rang als satan. Ze staan alleen aan tegenovergestelde kanten.

Soms zien we de duivel als het tegenovergestelde van God, maar God heeft geen tegenovergestelde. Ik denk dat alles het tegenovergestelde van God is, omdat God het tegenovergestelde van alles is. Hij is eeuwig. Niets anders is dat. Hij is overal. Niets anders is dat. God lijkt nergens op. Er is geen kwade macht die tegenover God staat en aan Hem gelijk is. Satan zou eerder tegenover Michaël staan dan tegenover God. Michaël zou meer op dat niveau staan. Michaël is maar een aartsengel. Eigenlijk is Michaël het enige wezen in de Bijbel dat een aartsengel wordt genoemd, en dit is waar hij zo wordt genoemd:

Zelfs de aartsengel Michaël.

Nu zijn we benieuwd: wat is dat verhaal eigenlijk? Waar ging dat geruzie over het lichaam van Mozes in vredesnaam over? We weten het niet, omdat het boek *The Assumption of Moses*, waar dit uit komt, verloren is gegaan. Niemand heeft het. Het bestond nog in de vierde eeuw, toen Eusebius schreef. En hij is degene die ons vertelt dat dit verhaal in Judas uit dat boek kwam, want hij had een exemplaar. Maar hij vertelt ons het verhaal niet, en we hebben het boek niet meer. Dus we moeten maar nieuwsgierig blijven, als we dat toevallig zijn, en zullen het antwoord daarop nooit

weten, tenzij iemand ooit een oud exemplaar van The Assumption of Moses vindt. Tot nu toe heeft niemand er een gevonden. Dus we weten niet waar het verhaal werkelijk over gaat.

Het punt dat Judas maakt, is dat zelfs Michaël, toen hij te maken had met iemand die zo gewetenloos en schurkachtig was als satan, hem toch behandelde met de eerbied die zijn rang verdiende. Hij beriep zich alleen op God, Die boven hen beiden staat:

Moge de Heer je terechtwijzen.

Dan lijkt het toch zeker ongepast dat deze mensen, van wie wordt gezegd dat ze kwaadspreken over hooggeplaatsten, de rang niet erkennen van deze mensen die ze beschimpen.

[Vertalersnoot: de spreker gebruikt hier de Engelse weergave ‘dignitaries’, ‘hooggeplaatsten’. De HSV heeft in Judas 8 ‘al wat eer toekomt’.]

De mensen over wie ze kwaadspreken, zouden de apostelen kunnen zijn, of andere rechtmatige leiders van de gemeente. Maar deze valse leraren staan niet boven hen in rang. Toch spreken ze smadelijke woorden tegen hen, enzovoort. Zo praten fatsoenlijke mensen gewoon niet. Zelfs engelen doen dat niet wanneer ze met de duivel te maken hebben. Maar vers 10:

Maar deze mensen lasteren alles waarvan zij geen kennis hebben, en met de dingen die zij, net als de redeloze dieren, van nature wel begrijpen, richten zij zichzelf te gronde.

JUDAS 1:10

Petrus zei:

Maar deze mensen lasteren wat zij niet kennen, als redeloze dieren, geboren met een natuur om gevangen te worden en te gronde te gaan. Zij zullen in hun verdorvenheid ten verderve gaan,

2 PETRUS 2:12

Maar het is hier duidelijk een vergelijkbare gedachte.

19

De weg van Kaïn, Bileam en Korach

Wee hun, want zij zijn de weg van Kaïn ingeslagen en hebben zich om loon in de dwaling van Bileam gestort en zijn door het tegenspreken als van Korach omgekomen.

JUDAS 1:11

Je herinnert je dat Petrus het in 2 Petrus over Bileam had en dat zijn zonde was dat hij geld wilde verdienen aan zijn godsdienstige bediening. Zo zijn deze mensen. Maar ook de weg van Kaïn en de weg van Korach worden genoemd. Kaïn wilde iets nieuws bedenken. God wilde dat mensen dieren brachten om te offeren. Kaïn dacht: 'Nou, ik breng gewoon wat planten. Hoe klinkt dat? Waarom niet? Ik kan het op mijn manier doen. God kan wel zeggen dat Hij het zus en zo wil, maar ik wil het zo. Zo ga ik het doen.'

Dit zijn mensen die Gods manier van aanbidding afwijzen, de manier waarop God het christelijke leven heeft ingesteld, en gewoon hun eigen manier bedenken. Ze verzinnen het al doende, negeren Gods instructies en doen het op hun manier. Dat deed Kaïn. Bileam had lief wat 2 Petrus 2 noemt:

het loon van de ongerechtigheid

2 PETRUS 2:15

Hij was als een huurling, een godsdienstige huurling. Dat is niet goed. Als je God dient, moet je God dienen omdat Hij God is, niet omdat je ervoor betaald krijgt.

Hij zegt:

ze kwamen om bij de opstand van Korach.

Korach was natuurlijk de figuur in het boek Numeri die tegen Mozes en Aäron in opstand kwam en zei: ‘Jullie zijn niets beter dan ik. Ik zou ook op jullie niveau moeten staan. Ik zou hier de leider moeten zijn.’ En de aarde ging open en verzwolg hem. Zo zijn deze mensen: opstandig tegen het rechtmatige gezag, hun bediening te koop aanbiedend en het christelijke leven naar eigen inzicht vormgevend, zoals Kaïn, die zijn eigen vormen bedacht, in strijd met wat God had gezegd.

20

Liefdemaaltijden en leiders zonder vrucht

Deze mensen zijn schandvlekken bij uw liefdemaaltijden. Als zij met u de maaltijd gebruiken, doen zij zichzelf onbeschroomd te goed. Zij zijn wolken zonder water, die door de winden heen en weer gedreven worden. Zij zijn als bomen in de late herfst, zonder vrucht, tweemaal gestorven en ontworteld.

JUDAS 1:12

Dat zei Petrus ook. De gemeente is het lichaam van Christus. Dit zijn smetten op het lichaam. Ze horen daar niet thuis. De liefdemaaltijden waren de momenten waarop ze samenkwamen voor aanbidding. In de vroege gemeente aten ze een maaltijd tijdens hun aanbidding. Ze hadden geen rijen stoelen zoals in een theater, zoals wij die in onze kerkgebouwen hebben. Het was geen groep mensen die tegen het achterhoofd van anderen aankeken en naar iemand op een podium staarden, terwijl ze vermaakt werden. Het had meer het karakter van een gemeenschap.

We weten niet precies hoe ze hun samenkomsten hielden, maar we weten dat de liefdemaaltijd er een belangrijk onderdeel van was. Daar vierden ze het Avondmaal. Als ze het Avondmaal vierden, deden ze dat tijdens een maaltijd. Het was onderdeel van een volledige maaltijd. Daarom zei Paulus tegen de Korintheïers in 1 Korinthe 11 dat sommigen van hen bij de liefdemaaltijd geen rekening hielden met anderen. Hij zei:

en dan heeft de één honger, terwijl de ander dronken is.

1 KORINTHE 11:21

Dat wil zeggen: sommigen kregen te veel en sommigen kregen te weinig. Dat kon gebeuren als de gemeente samenkwam. Het hoorde niet; het was verboden. Maar het was mogelijk omdat het een maaltijd was. Het leek niet op wat wij ons voorstellen bij een gemeente die op stoelen in rijen zit, zoals in een theater.

Bij de liefdemaaltijd zijn deze mannen als smetten op het lichaam.

Zij zijn wilde golven van de zee, die hun eigen schanddaden opschuimen, dwaalsterren, voor wie de diepste duisternis tot in eeuwigheid bewaard wordt.

JUDAS 1:13

Sommige van deze beelden lijken op de beelden die je in 2 Petrus 2 vindt, en sommige zijn van Judas zelf. Hij voegt iets toe aan de lijst met beelden die Petrus gebruikte. De gedachte hier is dat ze veel beloven en weinig waarmaken. Ze zijn als bomen die vrucht zouden moeten dragen, maar helemaal geen vrucht hebben. Ze zijn als wolken: daar zou water in moeten zitten, maar er zit helemaal geen water in. Mensen verwachten iets van hen, maar ze kunnen het niet geven, omdat ze niet geestelijk zijn. Ze presenteren zichzelf als geestelijke leiders in de gemeente, maar ze zijn niet geestelijk. Ze hebben op geestelijk gebied niets te bieden.

21

De herkomst van Henochs profetie

Hij zegt in vers 14:

Ook over hen heeft Henoch, de zevende vanaf Adam, geprofeteerd, toen hij zei: Zie, de Heere is gekomen met Zijn tienduizenden heiligen, om over allen het oordeel te vellen en alle goddelozen onder hen terecht te wijzen voor al hun goddeloze daden, die zij op goddeloze wijze bedreven hebben, en voor al de harde woorden die zij, goddeloze zondaars, tegen Hem gesproken hebben.

JUDAS 1:14-15

Dat woord ‘goddeloos’ komt behoorlijk vaak voor.

Volgens de Joodse overlevering heeft Henoch het schrift uitgevonden. Henoch leefde veel eerder dan het moment waarop volgens moderne geleerden het schrift was uitgevonden. Geleerden zeiden ooit zelfs dat Mozes de eerste vijf boeken van Mozes niet geschreven kon hebben, omdat het schrift nog niet was uitgevonden in de vijftiende eeuw voor Christus, toen Mozes leefde. Maar inmiddels weten ze beter. Ze hebben nu hele bibliotheken gevonden die tweeduizend jaar voor Christus geschreven zijn, vijfhonderd jaar vóór de tijd van Mozes. In de tijd van Abraham werden de wetten van Hammurabi opgeschreven. Ze hebben hele bibliotheken uit Ur der Chaldeeën, enzovoort, die dateren van tweeduizend jaar voor Christus. Dus ze weten dat er veel eerder al schrift bestond dan ze tot vrij kort geleden dachten.

Maar de Joden hebben een overlevering dat het schrift veel eerder is uitgevonden, zelfs nog vóór de tijd van Abraham, door Henoch. Ik weet niet waarom ze dat denken, maar misschien omdat ze het boek Henoch beschouwen als een voorbeeld van iets wat hij heeft geschreven. Toch wisten de meesten dat hij het niet had geschreven. Judas zei niet dat Henoch dit schreef. Hij zei dat Henoch over deze mensen profeteerde. Nu is het zo dat de profetie die Judas aanhaalt in het boek Henoch staat. Ik heb er een

exemplaar van. Je kunt het boek Henoch overal in een boekhandel kopen. Deze profetie staat daadwerkelijk in het boek Henoch. Hij lijkt dus het apocriefe boek Henoch aan te halen, en het klinkt alsof hij zegt dat Henoch het heeft geschreven, of in elk geval dat Henoch deze dingen heeft geprofeteerd. Hij zei letterlijk:

Henoch, de zevende vanaf Adam.

Henoch behoorde tot de zevende generatie vanaf Adam. Het klinkt dus alsof Judas zegt dat deze historische Henoch, de zevende vanaf Adam, deze woorden daadwerkelijk heeft uitgesproken.

Aan de andere kant zegt hij misschien niet dat dit historisch is, zoals ik eerder al zei. Het boek Henoch begint ermee dat de persoon die het schrijft zichzelf Henoch, de zevende vanaf Adam, noemt. Met andere woorden, die hele aanduiding, 'Henoch, de zevende vanaf Adam', komt uit het boek. Judas bevestigt misschien niet dat deze woorden zijn uitgesproken door de echte Henoch, die werkelijk de zevende vanaf Adam is. Misschien bedoelt hij dat ze zijn uitgesproken door de man die een boek schreef en zichzelf Henoch, de zevende vanaf Adam, noemde. De man die dat boek schreef, profeteerde dit.

Er is een andere mogelijkheid waarvoor sommige christenen hebben gekozen. Sommigen geloven dat de historische Henoch deze woorden werkelijk heeft geprofeteerd, maar dat hij het boek Henoch niet heeft geschreven. Deze woorden waren een echte profetie die Henoch uitsprak en die bewaard is gebleven, misschien mondeling, zoals veel profetieën en andere dingen mondeling bewaard zijn gebleven. Later heeft degene die het boek Henoch schreef eenvoudig een bekende profetie opgenomen die mondeling was overgeleverd van de echte Henoch. Daaromheen schreef hij een boek dat niet authentiek was. Dit is een manier om van twee walletjes te eten. Het is een manier om te zeggen dat Judas niet zei dat het boek Henoch werkelijk door hem was geschreven, maar dat die profetie wel werkelijk van hem afkomstig is. De profetie werd aan het boek toegevoegd door iemand die op de hoogte was van een bekende en goed bewaard gebleven profetie die Henoch had uitgesproken.

Dit is allemaal speculatie. Ik heb geen moeite met het idee dat Judas eenvoudig 'Henoch, de zevende vanaf Adam' aanhaalt, met een knipoog. Henoch, de zevende vanaf Adam, de man die dat boek schreef, die zei dat hij Henoch, de zevende vanaf

Adam, was, heeft dit gezegd. We weten dat het in dat boek staat, en het is een boek over oordeel.

22

Henochs aankondiging van het oordeel

Als Henoch die profetie werkelijk had uitgesproken, was het oordeel dat hij voorspelde waarschijnlijk de zondvloed. Henoch had een zoon die Methusalach heette. De naam Methusalach betekent volgens veel geleerden: ‘Wanneer hij dood is, zal het komen.’ Methusalach stierf in het jaar van de zondvloed. Dus toen zijn kind Methusalach werd geboren, gaf de profeet Henoch hem een naam die betekent: ‘Wanneer hij sterft, zal het komen.’ Vervolgens leefde Methusalach 969 jaar, en hij stierf, en de zondvloed kwam dat jaar. Als je Genesis 5 leest en het uitrekent, zul je zien dat de zondvloed kwam in het jaar waarin Methusalach stierf.

Dat betekent dat Henoch werkelijk een profeet was. Hij heeft de zondvloed inderdaad echt voorspeld. Hij heeft een wereldwijd oordeel voorspeld. Hij voorspelde zelfs dat zijn zoon zou sterven in het jaar waarin het zou komen. Dus zelfs als Henoch deze profetie niet heeft geschreven, is het een profetie zoals hij die had kunnen uitspreken, want hij heeft inderdaad een oordeel voorspeld. Hier wordt het zo verwoord:

De Heer komt met tienduizenden van Zijn heiligen om over iedereen te oordelen en alle goddeloze mensen te confronteren met alle goddeloze dingen die ze hebben gedaan en alle harde woorden die goddeloze zondaars tegen Hem hebben gesproken.

Hij lijkt zo vroeg in de geschiedenis een beperkte woordenschat te hebben gehad. Hij moest het woord ‘goddeloos’ heel vaak gebruiken. Wij zouden daar waarschijnlijk andere synoniemen tussen zetten, gewoon om niet zo vaak in herhaling te vallen.

Hoe dan ook, deze mensen lazen het boek Henoch. Of ze nu dachten dat Henoch het had geschreven of niet, het was een invloedrijke religieuze klassieker. Het lijkt een beetje op iemand die Thomas à Kempis aanhaalt, De navolging van Christus, of A. W. Tozer. We weten dat die werken geen Schrift zijn, maar het is inspirerende christelijke literatuur. Eerlijk gezegd zeg je, wanneer je die hoort: ‘Nou, dat klinkt inderdaad juist. Dat betekent niet noodzakelijk dat het geïnspireerd is, maar ik kan niet ontkennen dat

wat hij zegt juist is.' Je zou je erdoor laten onderwijzen, ook al is het geen Schrift. Zo is ook wat hier als uitspraak van Henoch wordt aangehaald waar. De echte Henoch heeft het misschien niet werkelijk geprofeteerd, maar het is een ware voorspelling. God gaat dit doen. Er zal een oordeel over de wereld komen.

23

De apostelen waarschuwdten voor spotters

Vers 16:

Zij zijn het die morren, die klagen over hun lot, die naar hun eigen begeerten wandelen. Hun mond spreekt hoogdravende woorden, terwijl zij mensen naar de ogen zien ter wille van voordeel. Maar u, geliefden, herinnert u zich de woorden die voorzeggd zijn door de apostelen van onze Heere Jezus Christus, dat zij u gezegd hebben dat er in de laatste tijd spotters zullen zijn, die naar hun eigen goddeloze begeerten wandelen. Zij zijn het die scheuringen veroorzaken, natuurlijke mensen, die de Geest niet hebben.

JUDAS 1:16-19

Het zijn eigenlijk geen christenen. Wanneer hij zegt:

Maar u, geliefden, herinnert u zich de woorden die voorzeggd zijn door de apostelen van onze Heere Jezus Christus, dat zij u gezegd hebben dat er in de laatste tijd spotters zullen zijn, die naar hun eigen goddeloze begeerten wandelen.

JUDAS 1:17-18

lijkt het vrijwel zeker dat hij verwijst naar Petrus in 2 Petrus hoofdstuk 3, vers 3. In 2 Petrus 3:3 zegt Petrus:

Dit moet u allereerst weten, dat er in het laatste der dagen
spotters zullen komen, die naar hun eigen begeerten
zullen wandelen

2 PETRUS 3:3

Het is bijna precies dezelfde voorspelling. En Judas zegt dat de apostelen ons hebben verteld dat dit zou gebeuren. Hij verwijst ongetwijfeld naar Petrus. Hij zegt ‘apostelen’, meervoud. Misschien hebben andere apostelen het ook gezegd, maar we weten dat Petrus het heeft gezegd. Misschien is Petrus de enige die het heeft opgeschreven. Het kan een waarschuwing zijn geweest die de apostelen vaak gaven.

24

Jezelf opbouwen door te bidden in de Geest

In vers 20 staat:

Maar u, geliefden, bouw uzelf op in uw allerheiligst geloof en bid in de Heilige Geest, bewaar uzelf in de liefde van God en verwacht de barmhartigheid van onze Heere Jezus Christus, tot het eeuwige leven.

JUDAS 1:20-21

Jezelf sterker maken in je allerheiligste geloof.

Het Engelse ‘build up’, opbouwen, betekent hetzelfde als ‘edify’, stichten. Het woord ‘edify’ komt van het woord ‘edifice’, oftewel gebouw. Als werkwoord betekent het opbouwen, zoals je een bouwwerk bouwt, zoals een aannemer een gebouw bouwt. Hij zegt:

jullie moeten jezelf sterker maken in jullie allerheiligste geloof door te bidden in de Heilige Geest.

Ik weet niet in hoeverre Judas hetzelfde denkt als Paulus wanneer hij dit soort bewoordingen gebruikt, maar het zou nalatig zijn om niet op een overeenkomst in woordgebruik te wijzen. In 1 Korinthe 14 heeft Paulus het over de gaven van de Geest, vooral over het spreken in tongen en profetie als gaven. Hij vergelijkt de waarde van deze twee gaven met elkaar. Hij zegt in vers 4, 1 Korinthe 14:4:

Wie in een andere taal spreekt, bouwt zichzelf op, maar wie profeteert, bouwt de gemeente op.

1 KORINTHE 14:4

Daarmee bedoelt hij iemand die spreekt met de gave van tongen. Dat wil zeggen: hij bouwt zichzelf op.

Veel mensen hebben gezegd: 'Zie je wel, spreken in tongen is slecht en profetie is goed, omdat profetie de gemeente opbouwt. Paulus laat zich negatief uit over degenen die in tongen spreken. Ze bouwen alleen maar zichzelf op.' Soms zeggen mensen dus dat Paulus zegt dat het niet goed is om in tongen te spreken, omdat je jezelf opbouwt. Ik denk dat veel mensen niet weten wat het Engelse woord 'edify', 'stichten' of 'opbouwen', betekent. Veel mensen denken dat 'edify' hetzelfde betekent als 'glorify', 'verheerlijken'. Ik heb mensen horen zeggen: 'We just want to edify You, God' — 'We willen U alleen maar opbouwen, God.' Dat is geen juist gebruik van dat woord. Misschien God verheerlijken, maar niet opbouwen. Stichten is iemand opbouwen om hem, als het om een mens gaat, sterker te maken, geestelijk sterker.

Hij zegt:

Wie in een onbekende taal bidt of spreekt, maakt zichzelf sterker.

Dat betekent dat hij zichzelf opbouwt. Judas zei:

Maak jezelf sterker in je allerheiligste geloof door te bidden in de Heilige Geest.

Kijk ook eens naar 1 Korinthe 14:14 en verder. Paulus zegt:

Want als ik in een andere taal bid, bidt mijn geest, maar mijn verstand blijft zonder vrucht. Hoe is het dan? Ik zal met mijn geest bidden, maar ik zal ook met mijn verstand bidden. Ik zal met mijn geest lofzingen, maar ik zal ook met mijn verstand lofzingen.

1 KORINTHE 14:14-15

Met andere woorden: als ik in tongen bid, bid ik met de geest. Dat zal ik doen, maar ik zal ook bidden in de taal die ik ken, zodat ik kan begrijpen waar ik het over heb.

Wat in elk geval interessant is, is dat Paulus over bidden in tongen spreekt alsof dat bidden in de Geest is. Hij zegt dat als je in tongen bidt, je jezelf opbouwt. Judas zegt:

bouw uzelf op in uw allerheiligst geloof en bid in de Heilige Geest,

JUDAS 1:20

Het is mogelijk dat Judas niet bedoelt dat je in tongen moet bidden wanneer hij zegt dat je in de Geest moet bidden. Misschien gebruikt Judas die uitdrukking niet op dezelfde manier als Paulus. Maar het lijkt er wel op dat je van degenen die in tongen spreken en zichzelf stichten, zichzelf opbouwen, niet kunt zeggen dat ze ingaan tegen wat Judas zei.

Judas lijkt het aan te moedigen dat je jezelf opbouwt. Bouw jezelf op. Hij zegt dat dit kan gebeuren door in de Geest te bidden. Paulus zei dat dit gebeurt door in tongen te bidden. Er kan hier dus een bewuste overeenkomst zijn met wat Paulus in 1 Korinthe 14 over tongen zegt.

25

Gods liefde in de gemeente bewaren

Maar dan zegt hij in vers 21, Judas 21:

bewaar uzelf in de liefde van God

JUDAS 1:21

Hoe doe je dat? Betekent dat dat je jezelf in zo'n toestand moet houden dat God van je zal houden? Dat kan niet, want God heeft onvoorwaardelijk lief. Ik denk dat hij bedoelt dat de gemeente een omgeving van liefde hoort te zijn. De liefde van God hoort het leven van de christelijke gemeenschap te doortrekken. Je moet die omgeving blijven bevorderen. Laat de gemeente blijven functioneren in de omgeving van Gods liefde. Dat wil zeggen dat Gods liefde zichtbaar wordt. Gods liefde is de geest die het hele christelijke leven en de hele christelijke gemeenschap doortrekt. Ik denk dat hij dat bedoelt, in plaats van dat je jezelf ergens moet houden waar God van je zal houden.

God zal van je houden, waar je ook bent. Misschien heb je er niets aan. God houdt ook van zondaars die naar de hel gaan. Dat God van je houdt, betekent niet noodzakelijk dat het goed met je zal gaan. Maar Hij houdt wel van je. Ik denk niet dat hij met:

bewaar uzelf in de liefde van God en verwacht de barmhartigheid van onze Heere Jezus Christus, tot het eeuwige leven.

JUDAS 1:21

bedoelt dat God houdt van degenen die binnen deze beperkte grenzen van gedrag blijven. Houd je gedrag binnen die grenzen. Ik denk dat hij zegt: houd de liefde van God onder elkaar in stand als de geest van jullie gemeenschap, als de omgeving waarin jullie leven.

en verwacht de barmhartigheid van onze Heere Jezus Christus, tot het eeuwige leven.

JUDAS 1:21

26

Mensen bereiken met ontferming en voorzichtigheid

De volgende twee verzen zijn heel moeilijk. Verschillende vertalingen doen heel verschillende dingen met deze twee verzen, omdat de Griekse woorden in deze tekst heel moeilijk zijn. De zinnen zijn in het Grieks niet helemaal volledig. Sommige woorden zijn dubbelzinnig, en soms komen de handschriften niet helemaal overeen. Deze twee verzen die we zo gaan lezen, worden in verschillende vertalingen heel verschillend weergegeven. Maar hier staat in vers 22 en 23:

En ontferm u over sommigen, en ga daarbij met onderscheid te werk. Red anderen echter met vrees, en ruk hen uit het vuur. U moet ook het onderkleed haten dat door het vlees bevlekt is.

JUDAS 1:22-23

Als je in commentaren kijkt, krijg je allerlei verschillende meningen over wat deze verzen zeggen. Ik ga ze gewoon uitleggen zoals ze er staan. Als blijkt dat ze iets anders betekenen, zullen we dat misschien nooit weten. Maar zoals het er staat, klinkt het alsof hij dit zegt: wanneer je mensen voor Christus probeert te bereiken, wanneer je mensen voor Christus probeert te winnen, moet je onderscheid maken tussen verschillende benaderingen voor verschillende situaties. Hij zegt daar in vers 22 dat je onderscheid moet maken.

Sommige mensen benader je met ontferming. Anderen toon je gewoon barmhartigheid. Je sluit gewoon vriendschap met hen. Je komt naast hen staan. Ze zijn eenzaam; je troost hen. Je slaat een arm om hen heen en wordt hun vriend. Dit is één manier waarop je iemand geleidelijk tot het geloof kunt brengen. Maar er is een ander soort mens dat je met vrees zou behouden, als je die al kunt behouden.

Met vrees behouden betekent niet dat je angsttactieken op hen toepast. Het betekent niet dat je hen zo bang maakt dat ze tot behoud komen. Het betekent dat jij vrees hebt terwijl je hen probeert te behouden. Terwijl je hen probeert te bereiken om hen te behouden, doe je dat met vrees in je hart, omdat je weet dat dit een gevaarlijke situatie is.

Bij sommige mensen hoeft je niet bang te zijn. Met sommige mensen kun je gewoon bevriend zijn en hen uiteindelijk zo het Koninkrijk binnenbrengen. Toon hun gewoon ontferming. Maar je moet onderscheid maken. Met sommige mensen kun je niet zo bevriend raken, omdat ze gevaarlijk zijn. Niet gevaarlijk in de zin dat ze je zullen doden. Ze zijn gevaarlijk in de zin dat ze je zullen bederven. Er is iets aan de omgeving waarin ze zich bevinden waardoor je hen daaruit moet wegrukken, alsof je iets uit een vuur rukt en probeert ervoor te zorgen dat je je vingers niet brandt.

Wanneer je bij een vuur staat en er spullen in gooit, en je beseft dat iets wat je erin hebt gegoooid waardevol was — het was een brief die je niet kwijt wilde raken — dan steek je je hand erin om die eruit te halen voordat hij verbrandt. Je moet dat behoedzaam en voorzichtig doen, omdat je je niet wilt branden wanneer je iets uit het vuur rukt. Bij sommige mensen is hen voor Christus winnen alsof je hen uit het vuur trekt. Ik weet niet in welke toestand zij verkeren. Ik denk dat je dat onderscheid zelf moet maken. Maar bij sommige mensen is het voor jou moreel of geestelijk gevaarlijk om naar de plek te gaan waar zij zijn, om hen te bereiken.

Reken er in zo'n geval niet gewoon op dat je hun vriend kunt zijn en met hen kunt optrekken en dergelijke. Je zult hen uit hun omgeving moeten wegrukken zonder jezelf te branden. Hij zegt:

27

Anderen redden zonder zelf besmet te raken

Zelfs een kledingstuk haten dat door zondige verlangens bevlekt is.

Dit komt voort uit het oude Joodse idee dat een vrouw op bepaalde momenten van de maand onrein was vanwege haar menstruatie. Of andere omstandigheden konden iemand onrein maken. Melaatsheid of een andere aandoening, zelfs het bijwonen van een begrafenis, kon je onrein maken. Als je onrein was, werden de kleren die je droeg als onrein beschouwd. Het is iets ceremonieels. Je moest ze wassen, ook al waren ze misschien niet echt vuil geworden. Het is meer een ritueel. Het gaat niet echt om hygiëne.

Maar als iemand die niet onrein was je kleren aanraakte terwijl jij onrein was, dan zou de reine persoon door die aanraking onrein worden. Aanraking met een onrein kledingstuk zou degene die het aanraakte ceremonieel verontreinigen. Nogmaals, het had niets te maken met hygiëne, niets met zindelijkheid. Het had volledig te maken met symbolische rituelen enzovoort.

Maar het punt hier komt voort uit het idee dat als iemand een onrein kledingstuk had, je het niet eens zou willen aanraken als het je zou verontreinigen. En hij zegt dat wanneer je sommige mensen probeert te bereiken, je ervoor moet oppassen dat je niet door het contact verontreinigd raakt. Je bevindt je in hun wereld om hen te proberen te bereiken, maar je probeert hen eruit te rukken. En je gaat proberen erin en er weer uit te komen zonder die dingen aan te raken die je ertoe brengen compromissen te sluiten of waardoor je verontreinigd raakt.

Het is vreemde beeldspraak. Zoals ik al zei, hebben de geleerden vers 22 en 23, zelfs in het Grieks, op heel verschillende manieren weergegeven, omdat de zinnen zoals ze aan ons zijn overgeleverd niet echt helemaal normaal zijn. Judas heeft waarschijnlijk heel normale zinnen geschreven, maar natuurlijk raken de handschriften in de loop van de tijd op bepaalde manieren aangetast. Er vallen een paar woorden weg of er worden woorden vervangen. En dit is een van die plaatsen waar de geleerden echt niet helemaal zeker weten wat Judas zei.

Maar de algemene indruk die ik krijg, is dat hij zegt: als je mensen probeert te bereiken, moet je niet voor iedereen dezelfde aanpak gebruiken. Je moet hier onderscheidingsvermogen gebruiken. Maak onderscheid tussen verschillende benaderingen voor verschillende mensen. Met sommige mensen moet je gewoon medelijden hebben. Bij andere mensen moet je oppassen. Contact met hen kan geestelijk gevaarlijk zijn. En je wilt hen bereiken, maar je zult daarbij een beetje behoedzaam te werk moeten gaan. Gedraag je zo dat je hen mogelijk kunt bereiken en in veiligheid kunt brengen, zonder dat je jezelf brandt of verontreinigt. Vers 24. Dit is een afsluitende zegenbede, zoals je die aan het eind van een preek of aan het eind van een gemeentedienst zou kunnen horen.

28

De slotzegen: God kan je bewaren

Aan Hem nu Die bij machte is u voor struikelen te bewaren, en u smetteloos te stellen voor Zijn heerlijkheid, in grote vreugde, de alleenwijze God, onze Zaligmaker, zij heerlijkheid en majesteit, kracht en macht, nu en in alle eeuwigheid. Amen.

JUDAS 1:24-25

Vaak eindigen gemeentediensten ermee dat de voorganger zoiets over de gemeente uitspreekt. Het lijkt een beetje op de Aäronitische zegen. De inhoud is anders, maar het is hetzelfde idee als toen God door Mozes zei dat Aäron het volk regelmatig moest zegenen met de woorden:

De HEERE zegene u en behoede u! De HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig! De HEERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede!

NUMERI 6:24-26

Het is de manier waarop je een godsdienstige bijeenkomst formeel afsluit, of in dit geval een preek. Ik geloof dat Judas een preek heeft geschreven op basis van 2 Petrus. Daarin hield hij deze mensen voor dat ze moesten oppassen voor de valse leraren en moesten vermijden dat ze met hen compromissen sloten.

Vers 24 in deze zegenbede bevat echter iets waaruit blijkt dat de vroege gemeente er alle vertrouwen in had dat God je voor struikelen kon bewaren. En dat Hij ervoor kon zorgen dat je op de dag van Christus met buitengewone vreugde onberispelijk voor Hem gesteld wordt. Dit is de christelijke verwachting. Maar hij heeft natuurlijk heel duidelijk gemaakt dat dit veronderstelt dat je geen dingen doet die God verhinderen je voor struikelen te bewaren. Als je eropuit gaat en je hand uitsteekt naar deze mensen die in het vuur zitten, en je jezelf door onvoorzichtigheid brandt, heeft dat bepaalde gevolgen. Dat geldt ook als je jezelf niet in de liefde van God bewaart of je niet houdt aan wat je hier wordt opgedragen. Maar als je in wezen voldoet aan de fundamentele vereisten om op God te vertrouwen en Jezus te proberen te volgen, dan zal God je Zijn kracht geven. Hij zal je bewaren, zodat je niet zult struikelen. En Hij zal je met buitengewone vreugde onberispelijk voor Zijn heerlijkheid stellen.

Dit is een heel vreemd boek. Het is vreemd omdat het een aantal boeken citeert die niet gezaghebbend zijn, of die christenen in ieder geval niet als gezaghebbend erkennen. Het is vreemd omdat het enkele passages bevat waarvan moeilijk te zeggen is hoe ze vertaald moeten worden. Het is zelfs vreemd omdat we niet zo veel over de schrijver weten, behalve dat hij een van de broers van Jezus is. Dat is ongeveer alles wat we over hem weten. Maar het staat in de Bijbel, en ik denk dat het daar waarschijnlijk thuishoort. Niet dat ik degene ben die dat moet beslissen. Maar als ik in het concilie had gezeten, zou ik het waarschijnlijk ook hebben opgenomen. Ik zou ervoor hebben gestemd.

In ieder geval vertelt het ons niet zo veel wat niet al in 2 Petrus staat. Maar het kan ons een goed voorbeeld geven van een uitleggende preek op basis van een hoofdstuk uit de apostolische geschriften, zoals een minder vooraanstaande gemeenteleider als Judas die zou kunnen houden.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Johannes 7:5
- Filippenzen 2:8
- Judas 1:1-2
- 1 Petrus 1:5
- Judas 1:24
- Judas 1:21
- 1 Johannes 5:21
- Judas 1:3-4
- Judas 1:4
- Romeinen 5:20
- Romeinen 6:1
- 2 Korinthe 9:8
- Jakobus 4:6
- Efeze 4:29
- Kolossenzen 4:6
- Titus 1:16
- Mattheüs 10:33
- Judas 1:5-7
- 2 Petrus 2:4
- Genesis 6:2
- Judas 1:14
- Judas 1:9
- Judas 1:7
- Openbaring 20:14
- Hebreeën 12:29
- Judas 1:8
- Judas 1:10
- 2 Petrus 2:12
- Judas 1:11
- 2 Petrus 2:15

- Judas 1:12
- 1 Korinthe 11:21
- Judas 1:13
- Judas 1:14-15
- Judas 1:16-19
- Judas 1:17-18
- 2 Petrus 3:3
- Judas 1:20-21
- 1 Korinthe 14:4
- 1 Korinthe 14:14-15
- Judas 1:20
- Judas 1:22-23
- Judas 1:24-25
- Numeri 6:24-26

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.